

**Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 5 hallituksen esityksestä, joka koskee vuoden 1983 kansainvälisen kahvisopimuksen eräiden määräysten hyväksymistä**

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 2 päivältä tammikuuta 1984 lähettänyt hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 216 (1983 vp.) ulkoasiainvaliokuntaan. Asian johdosta ovat olleet kuultavina ulkoasiainsihteri Erkki Huittinen ulkoasiainministeriöstä sekä vs. kaupallinen sihteeri Olli Laitinen kauppa- ja teollisuusministeriöstä. Käsiteltyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi vuoden 1983 kansainvälisen kahvisopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on saavuttaa maailmanmarkkinoilla kysynnän ja tarjonnan välinen tasapaino sekä taata kuluttajille kahvin saanti ja tuottajille kohtuullinen hinta.

Sopimuksen kehitysyhteistyöpoliittisina tavoitteina on edistää tuottajamaiden tuotantokyvyn nostamista sekä ylläpitää työllisyyttä niissä. Samoin tavoitteena on kohottaa tuottajamaiden tuloja, kansalaisten elintasoja ja parantaa näiden maiden ostovoimaa lisäämällä kahvin kulutusta ja pitämällä sen hintataso vakaana. Sopimuksen tavoitteisiin pyritään tuontia ja vientiä koskevilla määräyksillä, hintatoimenpiteillä, tuotanto- ja varastointipolitiikan yhdenmukaistamisella sekä kulutuksen lisäämisellä ja kulutusesteiden poistamisella. Sopimuksen toteuttamiseksi harjoitetaan myös laajaa tiedotus- ja tutkimustoimintaa.

Suomi on ollut osapuolena sekä vuoden 1962, 1968 että 1976 kansainvälisissä kahvisopimuksissa, jotka tehtiin jo ennen integroidun perushyödykeohjelman luomista. Kahvineuvosto hyväksyi 25 päivänä syyskuuta 1981 päätöslauselman, jolla vuoden 1976 sopimuksen voimassaoloaika pidentettiin yhdellä vuodella 30 päivään syyskuuta 1983. Kansainvälinen kahvineuvosto hyväksyi uuden kansainvälisen kahvisopimuksen tekstin 16 päivänä syyskuuta 1982 ja se tuli voimaan sopimuksen mukaisesti menettelyn nojalla 1 päivästä lokakuuta 1983 alkaen ja sen voimassaoloai-

ka päättyy 30 päivänä syyskuuta 1989. Suomi on ilmoittanut 30 päivänä kesäkuuta 1983 soveltavansa sitä väliaikaisesti ratifioimisasiakirjan tallettamiseen saakka, jolloin sopimus tulee Suomen osalta laillisesti voimaan.

Vuoden 1983 kahvisopimus vastaa pääosin vuoden 1976 sopimusta (SopS 48/78). Merkittävien ero on se, että uuden sopimuksen mukaan ei ole välttämätöntä vuosittain neuvotella uusista vientikiintiöistä. Vuoden 1962 kahvisopimuksilla perustettu kansainvälinen kahvijärjestö jatkaa edelleen toimintaansa Lontoossa.

Suomen jäsenmaksuosuus kahvivuodelle 1982/83 (lokakuu—syyskuu) on noin 246 500 markkaa. Vuoden 1984 valtion tulo- ja menoarviossa (mom. 32.99.26) on kauppa- ja teollisuusministeriön pääluokassa tähän tarkoitukseen osoitettu 260 000 markkaa.

Sopimuksen 45 artiklan määräys, jonka mukaan jäsenmaiden tulee rajoittaa ei-jäsenmaista tapahtuva vuotuinen kahvintuontinsa artiklassa määrätyle tasolle, kuuluu lainsäädännön alaan, minkä vuoksi sopimus tältä osin vaatii eduskunnan hyväksymisen. Suomen maksuosuuksien suorittamisesta aiheutuu Suomelle toistuvia kustannuksia, joten eduskunnan suostumus on myös tältä osin tarpeen.

Koska lakiehdotus sisältää kahvin tuonnin säännöstelyä koskevia säännöksiä, sopimuksen hyväksymistä koskeva lakiehdotus on käsiteltävä perustuslain säätämisjärjestyksessä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n ja 69 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perusteella ulkoasiainvaliokunta pitää sopimusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa sopimuksen ja hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Edellä esitettyyn viitaten ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että Eduskunta hyväksyisi ne vuoden 1983 kahvisopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.*

Samalla valiokunta ehdottaa,

*että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.*

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 1984

---

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Liikanen, varapuheenjohtaja Stenbäck, jäsenet Helminen, He-

temäki-Olander, Juhantalo, Kanerva, Kortesalmi, E. Laine, Paasio, Puolanne, Raatikainen ja Väänänen sekä varajäsenet Aho ja Zilliacus.

---